

Detaljbudget 2017 och verksamhetsplan 2018-2019

Färgelanda kommun

Antagen av kommunstyrelsen 2016-10-26, § 230

2017

2016/405

Innehållsförteckning

Övergripande	3
Investeringsbudget	10
Kommunfullmäktiges beslut	11
Anvisningar till detaljbudget	12
Årets plan – Målstyrning 2017	13
Kommunfullmäktiges förvaltning och Kommunstyrelsens förvaltning & kommunkontor	15
Sektor Omsorg	18
Sektor Barn & utbildning	22
Sektor Kultur & fritid	26
Sektor Samhällsbyggnad	28

Övergripande

Politisk viljeriktning

Social hållbarhet

Alla barn i Färgelanda har rätt att växa upp i ett tryggt och jämnlit samhälle. Vi vill ge alla barn förutsättningar att utvecklas till fria vuxna individer genom att bygga ett stabilt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. Barn som växer upp under trygga och stabila förhållande får bättre livsvillkor och bättre hälsa som vuxna. En god folkhälsa är också grunden för ett gott samhälle. God uppväxt, god utbildning och ökat arbetsdeltagande är grunden för en god folkhälsa.

I ett samhälle där ojämnligheterna ökar drabbas våra barn allra hårdast därför fokuserar vi på tidiga insatser i livet framför allt inom skolan. Detta för att våra barn senare tryggt kan ta klivet in i vuxenvärlden.

Barnomsorg och utbildning

Det är viktigt att alla barn får gå i en förskola och skola med hög kvalitet i hela verksamheten. Förskolan och skolan skall präglas av trygghet, kunskap och likvärdighet där eleverna möts av en miljö som präglas av jämlikhet och demokratiska värderingar. Vi är övertygade att alla tjänar på om samhället satsar extra mycket på barn med särskilda behov i ett tidigt stadi. Därför vill vi ha en resurstilldelning som också utgår från ett socialt och ekonomiskt perspektiv. Vi vill också fortsätta att vidareutveckla föräldrarnas möjligheter till engagemang i skolan. Vi skall också fortsätta att utveckla barnomsorg på obekvämt arbetstid utifrån de behov som finns.

Förskolan

Vi skall ha en förskola som motsvarar barnens behov av trygghet och utveckling. Personalens pedagogiska kompetens är en viktig byggsten för att ge barnen denna omsorg. Vår ambition är att minska antalet barn i barngrupperna bland annat genom att inrätta ytterligare förskoleavdelningar. Ambitionen är att på sikt nå de nationella måtten avseende antal barn i barngrupperna.

Skola

En likvärdig skola leder till att fler ungdomar går ut med fullständiga betyg och därmed får större förutsättningar till ett arbete eller vidare studier. Färgelanda har under ett antal år haft en negativ utveckling vad det gäller godkända betyg i grundskolan. För att vända denna trend vill vi jobba med stödinsatser redan i ett tidigt skede. För att lyckas med detta anser vi att man måste ha mindre klasser från årskurs ett- tre. Lärarna skulle då få mer tid för varje elev och därmed kunna sätta in insatser tidigare. Ingen skall behöva få vänta på stöd eller invänta andra elever för att gå vidare i sin utveckling. Vår ambition är att i stora grupper skall det finnas två pedagoger i klassrummet.

Vuxenutbildning

Världen är föränderlig och man möter hela tiden nya utmaningar och människor behöver därmed möjlighet till fortsatt utveckling genom hela livet. Därför behövs en vuxenutbildning som möter de olika behoven. Även särskilda yrkesutbildningar är ett bra sätt att bli mer attraktiv på arbetsmarknaden.

Äldreomsorg

Samhället bygger på den solidariska tanken att alla betalar efter sin förmåga och nyttjar den gemensamma välfärden efter sina behov. Alla tjänster inom äldreomsorgen ska ha fortsatt god kvalitet och utgå från varje människas unika behov med bibehållen värdighet och integritet. De äldre ska ges möjlighet att ha stort inflytande över planering och genomförande av sin egen vård och omsorg.

Våra äldreboenden ska ha god kvalitet och erbjuda en meningsfull tillvaro samt sociala aktiviteter.

Flera boendeformer kan behöva byggas såsom exempelvis seniorboenden som inte är en biståndsbedömd boendeform och behöver inte heller byggas i kommunal regi.

Vi vill fortsatt höja personalens kompetens i äldreomsorgen samt arbeta för fler händer inom vården.

Integration och mångfald

I vårt samhälle har alla människor lika värde med samma rättigheter och skyldigheter. Alla former av rasism, diskriminering och främlingsfientlighet ska motverkas. En utsatt grupp i vårt samhälle är den grupp människor som nyss kommit till Sverige. För att underlätta integration i det svenska samhället är det viktigt att vi satsar på en bra och effektiv språkinläring (SFI undervisning) vilket är en viktig förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden.

Kultur och fritid

Vi vill ha ett brett utbud av kultur- och fritidsverksamhet. En viktig uppgift är att ge förutsättningar att skapa positiva mötesplatser som förgyller vardagen för våra invånare. Kultur och fritidsverksamhet är också en viktig hörnsten i integrationsarbetet och bidrar i högsta grad till en snabbare väg in i samhället för våra nyanlända.

Vi anser det också viktigt att fortsätta att utveckla vår fritidsgårdsverksamhet till att i framtiden kunna öppnas på fler orter och utöka öppethållandet.

Vår kommuns väl fungerande föreningsliv är en viktig aktör i samhällsutvecklingen där vår uppgift är att stödja och stötta med bland annat bidrag.

Arbetsmarknad

Under planperioden 2017-2019 kommer vi att fortsätta utveckla pågående arbete med att skapa förutsättning för människor som av en eller annan anledning hamnat långt från arbetsmarknaden. En sådan satsning kostar initialt men betalas tillbaka på sikt genom minskade kostnader för den sociala sektorn. Den absoluta vinsten är för den enskilda individen som ges förutsättningar att hamna i ett innanförskap i stället för ett utanförskap.

Ett bra sätt att komma in på arbetsmarknaden kan vara att varva utbildning med lämplig praktik i våra verksamheter för att öka möjligheten till riktiga jobb.

Näringsliv/landsbygdsutveckling

Arbetet med att få en bra relation med näringslivet i Färgelanda kommun som påbörjades 2015 skall fortsätta och snäppas upp ytterligare kommande år. Arbetet började initialt i en mindre krets men bör nu utvecklas så man får en bredd som omfattar så många näringsgrenar som möjligt. Det är också viktigt att förutom näringslivsrådsmöten få tillstånd dialoger dit samtliga näringsidkare bjuds in. 2015 anordnades näringslivets dag och samtidigt inrättades ett pris årets företagare i Färgelanda kommun. Tanken är att framöver utveckla denna dag till att bli något större och omfatta två dagar i samband med Harvens Dag. Förutsättningar måste ges för att kunna fullfölja detta.

Det är också viktigt att Färgelanda kommun vidareutvecklar arbetet med ha färdig mark och lokaler för att kunna möta eventuella företagsetableringar i Färgelanda kommun. Om vi inte kan erbjuda mark eller lokaler när detta efterfrågas riskerar vi snabbt att tappa företag.

Boende

Vi vill jobba vidare med att driva fram attraktiva, trivsamma och trygga bostadsmiljöer i Färgelanda kommun. En bra bostad är en social rättighet och vi vill att alla skall ha en möjlighet att hitta ett boende som passar den egna livssituationen i livets alla skeden.

För att Färgelanda skall börja växa arbetar vi för ökad utbyggnad av bostäder både i kommunal och privat regi.

Vision

**FÄRGELANDA - EN ATTRAKTIV KOMMUN ATT
BO OCH LEVA I**

Prioriterade områden

Utbildning Arbetsmarknad Bostäder

Verksamhets mål

Utbildning

Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever år 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.

Arbetsmarknad

Verksamheten en väg in skall leda till att minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.

Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder

Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun.

Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

Förvaltningens förslag till prioriterade satsningar

Åtgärder för ökad måluppfyllelse i skolan

Goda skolresultat är en av de allra viktigaste förutsättningarna för att ge våra barn och ungdomar en bra start i livet med valmöjligheter inom studier och kommande arbete.

Kommunen bör därför intensifiera arbetet för måluppfyllelse. Förvaltningen avser att återkomma under hösten med en utvecklingsplan för att skapa förutsättningar till god måluppfyllelse från förskola till gymnasium och vuxenutbildning.

Förvaltningen vill därför få i uppdrag att utforma en förvaltningsövergripande utvecklingsplan med målet att succesivt höja måluppfyllelsen. Planen avses presenteras i höst i samband med att detaljbudgeten antas. Det är av största vikt att denna plan utgår från forskning och beprövad erfarenhet.

En väg in

Trots att arbetslösheten generellt sett minskar i landet finns grupper som alltjämt har stora svårigheter att komma in på arbetsmarknaden. För att öka möjligheterna till studier, arbete eller sysselsättning för dessa målgrupper - exempelvis nyanlända och unga i försörjningsstöd - utvecklas en kommunal verksamhet med fokus på samverkan, flexibilitet och fortlöpande utveckling. Allt med syfte att skapa ökade förutsättningar till egen försörjning, via arbete, studier eller annan sysselsättning.

Förstärkning av integrationsarbetet

Uppgifterna inom integration har ökat och kommer, med stor sannolikhet, att öka ännu mer då fler nyanlända inom de närmaste åren ska beredas studier, arbete och bostad.

Handlingsplanen för integration, som för närvarande är under framtagande, visar på ett antal områden som kräver ökade insatser.

Förstärkning av funktionen för upphandling

Det finns ett stort behov av utökad kompetens inom upphandlingsområdet. Under ett antal år har detta arbete inte kunnat prioriteras. Det finns två gemensamma tjänster att tillgå inom dalslandssamarbetet men det är också viktigt att ha en kommunspecifik funktion.

Finansiella Mål

För planperioden 2017-2019 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5-2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på lång sikt ska uppgå till minst 40 procent.

Ekonomiska förutsättningar

Befolkningsprognos

Färgelanda	2015	2016	2017	2018	2019
Antal invånare	6 494	6 500	6 500	6 500	6 500

Skattesats

Nuvarande skattesats (2016) är 22,26 per skattekrona. Förslaget är att nuvarande skattesats behålls under planperioden 2017-2019

Inflation och löneökning

Antagandet om kostnadsökningar i kommunens verksamhet baseras på prognoser från Sveriges kommuner och Landsting, SKL, i huvudsak hämtade från SKL Cirkulär 16:17

Tabell 10. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2015	2016	2017	2018	2019
Arbetskraftskostnader*	3,1	3,5	3,7	3,6	3,9
Övrig förbrukning	1,6	2	2,3	2,7	2,7
Prisförändring	2,6%	3,0%	3,2%	3,3%	3,5%

* Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering

Finansiella förändringar

Prognoserna baseras på SKL 's prognoser från april 2016, cirkulär 16:17.

	2016	2017	2018	2019
Skatteintäkter	260 247	268 547	280 094	292 138
Uljämning och statsbidrag	82 520	91 669	88 625	84 915
Fastighetsavgift	11 743	11 382	11 382	11 382
Summa	354 510	371 598	380 101	388 435

Verksamhetsförändringar och budget i balans

Förvaltningen har beskrivit och analyserat vad som krävs för att få en budget i balans inför 2017 utifrån en preliminär budgetram där hänsyn har tagits till beslut om planeringsförutsättningar på KF 2016-03-09 §37 och Skatteunderlagsprognos SKL.

Budget prognos ekonomiska beräkningar:

- Budgetprognos för 2016 på - 8 mnkr (exkl bidrag 12 mnkr)
- Verksamhetsförändringar, sk volym och ambitionshöjningar, se tabell nedan.

Verksamhetsförändringar	Kostnad mnkr
Förskoleverksamhet Högsäter, Ödeborg, Stigen (varav 2,0 på KS)	3,2
Hyra av moduler Valboskolan	1
Ökat antal gymnasieelever	1
Ökat antal brukare LSS	0,8
Ökad bemanning IFO/ökad försörjningsstöd	1,8
Ny tjänst fastighetsförvaltningen	0,5
Ökat behov av färdtjänst	0,6
En väg in	1,2
Samverkande vård	0,2
Bostadsanpassningstjänst Omsorg	0,2
Skärpta hygienkrav	0,5
Buskort pensionärer	0,05
Ökat anslag näringlivssamordnare	0,25
Summa	11,3

Politiskt förslag till åtgärder för budget i balans

Politiskt förslag till åtgärder för budget i balans	Mnkr
Organisationsförändring Kultur & Fritid	-0,5
Samordning växel, reception, medborgarkontor	-0,9
Minskade underhåll- och driftkostnader vid försäljning av skollokaler	-0,5
Summa	-1,9

Dock återstår 1 770 tkr att anpassa. Konsekvensanalys finns beskrivet under respektive sektor.

Sektor	Mnkr
Kommunfullmäktige: -	-0,05
Kommunstyrelse och kommunkontor:	-0,5
Barn & Utbildning:	0
Omsorg:	-0,57
Kultur & Fritid:	-0,25
Samhällsbyggnad:	-0,4
Summa	-1,77

Investeringar, tkr

Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017 - 2019
9 764	20 000	80 000

Kommunens investeringsutrymme uppgår till 80 mnkr för planperioden, exklusive investeringsbehovet i kommunens bolag.

Omsättning och nyupptagning av lån under planperioden

Kommunens avskrivningar uppgår till 12 mnkr per år under planperioden. Det självfinansierade investeringsutrymmet uppgår till avskrivningsnivån plus resultat. Därför planeras nyupplåning ske under planperioden.

Amorteringar

Under planperioden beräknas amorteringar på långfristiga skulder följa lånens normala amorteringsplaner.

Kommunbidrag

Nedan redovisas kommunbidragen, ramar, för respektive sektor inklusive kommuninterna intäkter och kostnader.

Förvaltning/Sektor	2016	2017	2018	2019
Kommunfullmäktige	3 061	3 045	3 430	3 422
Kommunstyrelse och Stab	33 077	32 598	32 549	32 948
Sektor Barn och Utbildning	148 984	153 692	157 499	161 250
Sektor Omsorg	119 305	125 195	127 089	130 116
Sektor Kultur och Fritid	15 343	15 137	15 537	15 908
Sektor Samhällsbyggnad	25 656	25 762	26 394	27 022
Utrymme för Lönerrevision	0	6 000	7 000	7 000
Finansiering	2 500	2 737	3 000	3 000
Summa Kommunbidrag till verksamheterna	347 926	364 166	372 498	380 666
Resultat	6 584	7 432	7 602	7 769
Totalt	354 510	371 598	380 101	388 435

Investeringsbudget

Investeringar i Detaljbudget 2017-2019							
Beslutade pågående investeringar	Sektor	Totalt	PLAN 2016	PLAN 2017	PLAN 2018	PLAN 2019	2020-2025
Cykelväg Stigen -Färgelanda	Samhällsbyggn	7 500	0	7 500	2 048		
Vänstersväng	Samhällsbyggn	2 500		2 310			
Bredbandsutbyggnad	IT	9 000	1 600	2 271			
Fiberanslutning av vht utanför tätort	IT	1 300	972				
Uthyrning Gatersbyn <i>Dnr 2016-405,2016-406 KFS 85</i>	Samhällsbyggn	9 900	9 000	900			
Förskola Högsäter Utbyggnad, <i>okt 2 Dnr 2016-405,2016-406 KFS 85</i>	Samhällsbyggn	16 500	2 000	10 500	4 000		
SUMMA Beslutade pågående investeringar		30 200	13 572	23 481	6 048	0	
Årliga beslutade investeringar enligt plan							
Energieffektiviseringar Etapp1+2	Samhällsbyggn	14 000	2 850	2 405			
Uppgradering arbetsstationer	IT		900	900	900		
IKT-plan	BoU		245	245	245		
SUMMA Årliga beslutade investeringar			3 995	3 550	1 145		
Grundämnen Ersättningsinvesteringar enl plan							
Grundämnen fastigheter planerat underhåll/komponenter	Samhällsbyggn		400	400	400	400	
Grundämnen Utrustn	Samhällsbyggn		360	360	360	360	
Grundämnen Kartor	Samhällsbyggn		320	320	320	320	
Grundämnen IT	KS/Förv		600	600	600	600	
Grundämnen	KS/Förv		100	100	100	100	
Grundämnen	BoU		820	820	820	820	
Grundämnen	Omsorg		880	880	880	880	
Grundämnen	KoF		80	80	80	80	
Grundämnen Ersättningsinvesteringar		0	3 560	3 560	3 560	3 560	
Nya investeringar 2017							
Ej specificerade investeringar				1 500	1 500	1 500	
Skolstruktur centralorten						6 000	
Asfaltering Söptippen	Samhällsbyggn		30	30	30	30	
Förskola Södra kommundel	Samhällsbyggn	16 000	0		8 000	8 000	
Teknisk utrustning, Bibliotek	KoF			30			
Utrustning fritidsgård Högsäter	KoF			50			
Mobila dansspeglar, Musikskolan	KoF			80			
Lekplatser	Samhällsbyggn	600	300	300			
Containrar farligt avfall	Samhällsbyggn			190			
Anpassning gymnastiksal Högsäter <i>Dnr 2016-405,2016-406 KFS 85</i>	Samhällsbyggn	1 635		1 635			
Dammen i Stigen	Samhällsbyggn			600			
Etablering Dyrtorp	Samhällsbyggn	12 190	6 569	5 621			
SUMMA Nya investeringar			6 899	10 036	9 530	15 530	
TOTALT BESLUTAT och PLAN			28 026	40 627	20 283	19 090	
TOTALT BESLUTAT INVESTERINGSUTRYMME I ÖVP/ KF			20 000	40 000	20 000	20 000	
Återstående utrymme			-8 026	-627	-283	910	

Kommunfullmäktiges beslut

KF § 85 Dnr 2016-405 2016-406

Mål och resursplan för Färgelanda kommun 2017-2019 inkl. beslut om finansiella mål, skattesats, investeringsplan, ram för upplåning, taxor och avgifter (omsorgen, plan- och byggområdet, serviceinsatser, renhållning, musikskola, tillsynsavgifter inom alkohol och tobakstillsynen, färdtjänst m m) samt uppdrag till kommunstyrelsen att utifrån sektorsramarna fastställa detaljbudget för 2017 och genomföra de verksamhetsförändringar och effektiviseringar som framgår av planen m m.

Kommunfullmäktige beslutar att anta Socialdemokraternas, Liberalernas och Vänsterpartiets förslag till Mål och resursplan 2017-2019 innebärande att:

- de finansiella målen för 2017 – 2019 tills vidare bestäms på samma nivåer som 2016.
- att fastställa skattesatsen för 2017 till 22,26 kronor.
- att fastställa budget för 2017 med angivna kommunbidrag för kommunstyrelsen, förvaltningen och sektorerna med totalt 371 598 tkr.
- att godkänna förslaget till investeringsbudget för perioden med följande ändringar och förtydliganden för 2017: för renovering av gymnastikhall Högsäter anvisas 1 635 tkr, investeringsanslaget för Björnhuset minskas med 100 tkr och medel anvisas för alt 2 i utredningen "Om- och tillbyggnad av förskola i Högsäter".
- att delegera till kommunstyrelsen att godkänna teknisk omdisponering av ramarna mellan sektorerna.
- att i den långsiktiga planeringen utgå från SKLs prognoser för intäkter vilket innebär 380 101 tkr för 2018 och 388 435 tkr för 2019.
- att uppdra till kommunstyrelsen att inom ramen för avsatta medel till lönerevisionen besluta om tilläggsbudget till sektorernas kommunbidrag i enlighet med utfallet av revisionen.
- att fastställa internräntan för 2017 till 1,75 % enligt SKL:s rekommendation
- att uppdra åt förvaltningens sektorer att söka och använda de riktade statsbidrag som finns tillgängliga.
- att uppdra åt kommunstyrelsen att genomföra de verksamhetsförändringar, effektiviseringar och investeringar som ingår i mål- och resursplanen.
- att fastställa taxor och avgifter enligt bilaga till mål- och resursplan.
- att godkänna en ram för upplåning upp till 80 mnkr under planperioden.
- delegera beslut att godkänna detaljbudgeten för 2017 till kommunstyrelsen.

Anvisningar till detaljbudget

Verksamheterna skall, utifrån KFs Mål och resursplan för 2017-2019 och planeringsförutsättningarna, utforma detaljbudget för drift. Inrapporteringen skall innehålla fördelning av sektors ram till respektive verksamhetsområde samt åtgärder och konsekvenser som tilldelad ram får för respektive sektor. Detaljbudgeten ska även innehålla följande:

- Verksamhetsbeskrivning per sektorsnivå och enhetsnivå.
- Volymmått per verksamhetsområde/verksamhet inom respektive sektor.
- Förslag från förvaltning och sektorer på aktiviteter och åtgärder för att bidra till att uppnå, de av KF fastställda, verksamhetsmålen.

Materialet sammanställs till en detaljbudget för kommunstyrelsen.

Tidplan:

22 juni –KF, beslut Prioriterade områden, Verksamhetsmål, totalram och ram per sektor, taxor samt investeringsutrymme.

18 oktober -ER Politikens förslag till detaljbudget per sektor/verksamhetsområde.

26 oktober -KS beslut detaljbudget

Årets plan – Målstyrning 2017

Förvaltningens förslag på åtgärder för att uppnå de av KF uppsatta verksamhetsmålen.

Prioriterade områden	Verksamhetsmål	Klart senast/ Upp-följning	Aktivitet / Åtgärd
KF 2016-06-22, § 85	KF 2016-06-22, § 85	2019. Upp-följning sker 3 ggr/år; 30 april, 31 juli, 31 dec.	Verksamhetens förslag övergripande
Utbildning	Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever år 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Tydliggöra roller och ansvarsfördelning politik, elev, personal, förälder. 2. Utveckla alla arenor för lärande. 3. Rätt och tidigt stöd på rätt nivå. 4. Arbetsmiljö.
Arbetsmarknad	* Minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.		Utveckla och bredda kommunens arbete för personer som står utanför utbildning och arbetsmarknad.
	Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.		Förvaltningen utser en specifik verksamhet/ enhet för att administrera, planera och samordna praktikplatser.
	Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.		Starta ett kompetensråd som tar fram en kompetensplattform.
Bostäder	Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Verka för nyexploatering inom redan detaljplanerade områden. 2. Arbeta med marknadsföring för att bygga "varumärket" Färgelanda kommun.

Prioriterade områden	Verksamhetsmål	Klart senast/ Upp- följning	Aktivitet / Åtgärd
	Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.		1. Skapa attraktiva mötesarenor runt om i kommunen. 2. Arbeta med marknadsföring för att bygga "varumärket" Färgelanda kommun.

* Förslag på ändring av målformulering; tagit bort "Verksamheten en väg in skall leda till att"

Kommunfullmäktiges förvaltning och Kommunstyrelsens förvaltning & kommunkontor

Ekonomiska förutsättningar

Förvaltning/Sektor	2016	2017	2018	2019
Kommunfullmäktiges förvaltning	3 061	3 045	3 430	3 422

Verksamhetsområde	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Kommunfullmäktige	1 261	1 225	1 380	1 377
Kommunrevision	444	449	506	505
Nämnder och beredningar	481	486	547	546
Överförmyndare	875	885	997	995
Totalt	3 061	3 045	3 430	3 422

Förvaltning/Sektor	2016	2017	2018	2019
Kommunstyrelsens förvaltning & kommunkontor	32 640	32 597	32 549	32 948

Verksamhetsområde	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Kommunstyrelse	4 340	4 740	4 733	4 791
Kommunchef	5 774	6 094	6 085	6 160
Ekonomiavdelning	6 997	6 947	6 937	7 022
Personalkontor	6 123	5 973	5 964	6 037
Kansliavdelning	3 126	2 226	2 223	2 250
Folkhälsoenhet	417	417	416	421
IT & Kommunikation	6 300	6 200	6 191	6 267
Totalt	33 077	32 597	32 549	32 948

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska också bereda ärenden till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över det kommunala bolaget, samt över de kommunalförbund med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens verksamhet förutom myndighetsutövningen som myndighetsnämnden ansvarar för.

Kommunledningskontor

Staben fokuserar på strategiska frågor samt arbetar som internkonsulter för de löpande verksamheterna. Staben är en resurs för samtliga fyra sektorer och stabens verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I staben ingår förutom kommunchefen även administrativ/personalchef, ekonomichef, och IT-chef.

Ekonomi-, personal- och administrativavdelning

Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de fyra sektorerna. Enheten består av ekonomi och administrativa avdelningen, inklusive personalenhet.

Inköp och upphandling

Den dalslandsgemensamma inköpsorganisationen har förstärkts och ett system för upphandlingsstöd och avtalsregister har införts. För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser.

Näringsliv

Kommunens näringslivsverksamhet består av riktade åtgärder mot målgrupper såsom befintligt näringsliv, företagare utanför kommunen med intresse för samarbete, potentiella företagare samt kommuninvånare och turister.

Folkhälsoarbete

Folkhälsoarbetet syftar till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället och att skapa förutsättningar för människor att känna trygghet till sig själva och sin omgivning och att kunna göra hälsosamma val i livet.

Folkhälsoarbetet bedrivs med utgångspunkt från det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland och har sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar. I kommunen finns ett Folkhälsoråd med deltagare från Kommunstyrelsen i Färgelanda och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland

Konsekvensbeskrivning

Förslag på åtgärder

Storlek på anpassningen 550 tkr fördelat på följande:

Kommunfullmäktige: 150 tkr

- 50 tkr – 8 möten med KF per år istället för 9 möten per år
- 100 tkr – minskad budget för utbildning från 250 tkr till 150 tkr. Viktigt att utbildningsbudgeten är högre i början av mandatperioden

Kommunstyrelsen: 50 tkr

Övergång till digitala kallelser medför mindre kopiering mm

IT: 50 tkr

Nytt avtal för nätverk innebär minskad kostnad

Kommunkontoret: 300 tkr

- 150 tkr – minskad budget för utbildning från 280 tkr till 130 tkr. Avser högre chefsutbildningar
- 100 tkr – minskad användning av konsultinsatser
- 50 tkr – minskat utbud på kontorsmaterial

Konsekvenser för brukare/medborgare

Färre möten med kommunfullmäktige kan uppfattas som en försämring ur demokratisk synvinkel. Kan även innebära längre handläggningstider. Digitala kallelser innebär däremot att medborgarna får en väsentligt större insikt i den demokratiska processen, med möjlighet att på ett enkelt sätt ta del av politisk dokumentation. Minskad utbildning för politiker kan innebära försämringar, men behovet av utbildning är större i början av en mandatperiod.

För IT besparingen finns ingen konsekvens.

Vad gäller uteblivna utbildningar för högre chefer, så är konsekvensen för brukarna minimal.

Konsekvenser för medarbetare

Minskade möjligheter till kompetensutveckling kan medföra sämre möjligheter att behålla och att rekrytera personal, så också vad gäller chefer. Ska kanske planeras annorlunda på lite längre sikt.

Minskade möjligheter att anlita externa konsulter medför ökad belastning för personalen. Kan också innebära risker ur juridisk synvinkel.

Sektor Omsorg

Ekonomiska förutsättningar

Förvaltning/Sektor	2016	2017	2018	2019
Sektor Omsorg	119 305	125 195	127 089	130 116

Verksamhetsförändringar sk.volym och ambitionshöjning

Ramen för sektor Omsorg justeras med:

- 0,8 miljoner för ökat antal brukare LSS.
- 1,8 miljoner för ökad bemanning IFO/ ökat försörjningsstöd.
- 1,2 för projektet En väg in.
- 0,2 miljoner för Samverkande vård.
- 0,2 miljoner för bostadsanpassningstjänst.
- 0,5 miljoner för skärpta hygienkrav.
- -0,5 miljoner besparingsåtgärd vakanshållning av befintliga tjänster.
- -0,08 miljoner stängning av dagverksamhet för dementa.

Verksamhetsområde	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Omsorgs- och utvecklingskontor	18 369	18 366	18 644	19 088
Äldreomsorg	56 734	58 456	59 340	60 753
Individ & Familjeomsorg	26 468	28 168	28 594	29 275
Enheten för Stöd & Service	19 504	20 205	20 511	21 000
Integrationsenheten	-1 770	0	0	0
Totalt	119 305	125 195	127 089	130 116

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Omsorg ska bidra till att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor Omsorg har tre huvudsakliga lagrum att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa förutsättningar kan vård- och behandlingsinsatser ske med tvång. Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som består av socialchef, enhetschefer inom äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen, enheten för stöd och service, integrationsenheten, utveckling/omsorgskontoret och medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Omsorgs- och utvecklingskontoret

På omsorgskontoret arbetar avgiftshandläggare, anhörigstödjare, handläggare för bostadsanpassning, medicinskt ansvarig sjuksköterska, två biståndshandläggare, bemanning/rekryteringsassistent för äldreomsorgen samt chef som i del av tjänst arbetar med utredningsuppdrag för sektorn.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen utför insatser inom hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster), daglig verksamhet för personer med demenssjukdom och icke demenssjukdom, särskilt boende samt demensboende. Sektorn har anställd personal som arbetar i köken på äldreboendena och levererar måltider till brukarna på de särskilda boendena samt i hemtjänsten. Hemsjukvårdens sjuksköterskor och rehabpersonal ansvarar för och utför hälso- och sjukvård på kommunens särskilda boenden samt för brukare i ordinärt boende. Kommunen är sedan april 2016 med i Samverkande sjukvård steg 2. Sjukgymnaster och arbetsterapeuter utför bedömningar, erforderlig träning och rehabilitering utifrån individuellt perspektiv. Daglig verksamhet för personer med demenssjukdom finns i Håvestensgårdens lokaler och för personer som inte har demenssjukdom finns verksamheten i Lillågårdens lokaler. Särskilt boende finns på Lillågården och Solgården och demensboende finns på Solgården och Håvestensgården. Kommunen tillhandahåller även korttidsplatser. I lokalerna på Solgården och Lillågården inryms även trygghetslägenheter. På varje särskilt boende finns det ett tillagningskök som levererar måltider till brukarna i huset. I köket på Solgården tillagas även de portioner som levereras till personer som bor i ordinärt boende.

Enheten för stöd och service

Enheten för stöd och service består av kommunens socialpsykiatri och den verksamhet som lyder under LSS, lagen om stöd och service till vissa människor med funktionsnedsättning. Kommunen ansvarar för de sociala insatser som personer med psykisk funktionsnedsättning behöver för att klara sin dagliga livsföring. Ansvaret innefattar även att hjälpinsatser samordnas och att olika aktörer kring brukaren samverkar. Verksamheten tillhandahåller boende och boendestöd, sysselsättning/fritid, habilitering och rehabilitering samt daglig sysselsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL). Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag. Kommunen har två olika bostäder med särskild service, en gruppboende och en serviceboende enligt LSS. Verksamheten tillhandahåller daglig verksamhet enligt LSS. Gällande assistansärenden är kommunen utförare men det finns även brukare som valt privata utförare. Beslut om ledsagare, kontaktperson och förlängd barnomsorg verkställs i verksamheten. Övriga insatser såsom korttidsplatser, boende för barn och ungdomar som studerar på annan ort verkställs genom köp av annan utförare.

Individ- och familjeomsorgen

Verksamheten ansvarar för att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Socialtjänstlagen reglerar kommunens skyldighet att hjälpa invånarna i kommunen. Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Huvudprincipen är att utifrån den enskildes behov ge hjälp till självhjälp. Grundläggande principer för arbetet är helhetssyn och den enskildes delaktighet och ansvar. De olika stöd-, vård- och behandlingsinsatser som förmedlas syftar alla till att stärka förmågan till förändring och oberoende. Verksamheten bygger på frivillighet, men under vissa omständigheter kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång. Individ- och familjeomsorgen (IFO) arbetar med myndighetsutövning. Verksamheten är indelad i en enhet för vuxna och en enhet för barn och ungdomar. Personalen arbetar med att utreda behov av insatser utifrån ansökningar och anmälningar samt fattar beslut om insatser. Kommunen ingår i samarbete gällande gemensam socialjour som leds av Uddevalla kommun. Inom enheten arbetar även familjebehandlare och behandlingsassistent, som dels verkställer beslut om insatser som socialsekreterarna fattat beslut om och dels utför icke biståndsbedömda insatser så som samtal med föräldrar och deltagande i föräldragrupper inom primärvårdens barn- och mödrahälsovård.

Integrationsenheten

From 150101 har kommunen en sammanhållen integrationsenhet som leds av en enhetschef. På integrationskontoret arbetar en flyktingsamordnare och en assistent. Kontoret hjälper till med bosättningsfrågor och individ och familjeomsorgen utreder rätten till försörjning i de fall den enskilde inte är berättigad till etableringsersättning eller i avvaktan på att den ska komma igång. Enheten har även ansvar för samordning internt och externt. Kommunen har ett avtal med Migrationsverket om mottagande av barn utan vårdnadshavare. Kommunen tillhandahåller boende på flera platser i kommunen.

Volymberäkningar

Verksamhet	2013	2014	2015	Budget 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019
Äldreomsorg:							
Belagda säboplatser	73	78	80				
Måltider, dagsportioner	141	135	140	140	140		
Trygghetslägenhet	17	17	17	17	17		
Hemsjukvård, antal brukare	176	167	175	175	175		
Hemtjänst, antal tim	31 515	27 479	31 048	32 000	32 000		
Enhet för stöd och service:							
Daglig vht, antal brukare	10	12	15	16	18	20	
Personlig assistans, antal brukare	3	0	1	1	2	2	
SFB (LASS), antal brukare	3	3	3	3	3	3	
Soc psykiatri, antal brukare	18	20	17	17	20	23	
Gymnasieboende ungdom, antal insats	8	8	8	9	9	9	
Boende vuxen enl LSS, antal brukare	10	10	13	14	17	19	
Integration:							
Personer, antal	63	51	104	100	100	100	
Hushåll, antal	19	21	24	24	24	24	
Barn utan vårdnadshavare, antal	19	19	88	75	65	65	
Individ och Familjeomsorg:							
Institutionsplacering Unga, antal	8	8	6	7,75	7	7	
Familjehemsplacering, antal	18	19	59	16	16	16	
Utbet ek bistånd/månad, antal	39	65	90	89	90	90	
Institutionsplacering Vuxen, antal dygn	1 069	724	334	675	660	650	
Omsorg/Utvecklingskontoret:							
Antal beslut SoL			896	896	920		
Antal beslut LSS			52	52	60		
Antal ärenden skuldrådgivning under året			17	17	17		
Antal utskickade fakturor			3 362	3 362	3 400		
Antal beställda turer via bemanning			4 002	4 002	4 002		
Antal besök uppsökande verksamhet			12	12	12		
Antal ansökningar bostadsanpassning	48	50	69	60	62	64	

Verksamhetsförändringar

Omsorgs- och utvecklingskontor

Utökning från del- till heltjänst i enlighet med kommunens mål om att erbjuda heltidsanställningar möjliggör ett ökat stöd till verksamheterna.

Tillskjutna medel gällande En väg in budgeteras på enheten.

Äldreomsorg

Tillskottet möjliggör att de skärpta hygienkraven gällande tvätt av personalens arbetskläder kan tillgodoses. 2017 införs, efter beslut av Kommunfullmäktige, en hyra för brukarna i samband med biståndsbeslut om trygghetstelefon.

Individ- och familjeomsorg

Tillskott på 1800 tkr för att täcka verksamhetens kostnader för ekonomiskt bistånd.

Enheten för stöd och service

Tillskott på 800 tkr för att täcka verksamhetens kostnader för nytillkomna biståndsinsatser inom socialpsykiatri och LSS.

Integrationsenheten

Mottagandet av nyanlända har minskat avsevärt under 2016 i Sverige jämfört med föregående år, detta till följd av förändringar i lagstiftningen. Beslut gällande kraftigt sänkta ersättningsnivåer till kommunen avseende mottagande av barn utan vårdnadshavare träder i kraft under juli månad. Därutöver har Migrationsverket sagt upp kommens avtal vilket påverkar ersättningen till viss del redan under vintern. Verksamheten måste anpassas utifrån de nya ersättningsnivåerna.

Konsekvensbeskrivning

Sektor omsorg

Sektor omsorgs besparingskrav på 500 tkr fördelas inom de olika verksamhetsområdena där samtliga får ta ett solidariskt ansvar för att besparingen genomförs.

Äldreomsorg

Besparing på 80 tkr innebär att dagverksamheten för personer med demenssjukdom stängs. Andra biståndsbedömda insatser kan komma att bli aktuellt. I dagsläget inga konsekvenser för brukarna då ingen har insatsen beviljad. I dagsläget inga konsekvenser för medarbetare.

Individ- och familjeomsorg

Samarbetet med En väg in-verksamheten kommer att minska antal hushåll som är beroende av långvarigt ekonomiskt bistånd.

Utveckla öppenvårdinsatserna med ett bredare utbud av behovsinsatser, som exempelvis missbruksbehandling, anhörigstöd, föräldragrupper och barngrupper.

Fortsatt arbete med att utöka kommunens egna familjehemsvård.

Påbörja inkomstprövning samt nätverksmöten innan placering av barn utanför det egna hemmet.

Ovanstående åtgärder bidrar till att öka den enskildes resurser och möjlighet till att vara självständig individ i samhället. Verksamheten kan erbjuda insatser i kommunen via öppenvårdsenheten.

Enheten för stöd och service

Arbete med att utveckla hemmaplanslösningar för ärenden där verksamheten idag köper plats på annan ort möjliggör sänkning av placeringskostnader.

Minskade öppettider inom daglig verksamhet. Bör inte bli någon konsekvens för brukarna eftersom de kommer erbjudas insatsen inom annan verksamhet berörda dagar.

Lokalkostnader belastar respektive verksamhet och verksamhetsbudget, exempelvis delad kostnad mellan daglig verksamhet och En väg in.

Sektor Barn & utbildning

Ekonomiska förutsättningar

Förvaltning/Sektor	2016	2017	2018	2019
Sektor Barn & Utbildning	148 984	153 692	157 499	161 250

Verksamhetsförändringar sk.volym och ambitionshöjning

Ramen för sektor Barn & utbildning höjs med:

- 1 miljon för hyra av moduler på valboskolan.
- 1 miljon för ökat antal gymnasieelever.
- 1,2 miljoner till utökning av förskoleverksamhet i Högsäter.

Verksamhetsområde	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Barnomsorg	23 306	24 506	25 113	25 711
Grundskola inkl grundsär	59 507	60 460	61 958	63 434
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	33 212	34 212	35 060	35 895
Ledningskontor	8 344	9 075	9 299	9 521
Skolskjuts	5 174	5 315	5 446	5 576
Vuxenutbildning	3 662	3 242	3 322	3 401
Måltid & Lokalvård	111	0	0	0
Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9	15 668	16 882	17 300	17 712
Totalt	148 984	153 692	157 499	161 250

Kostnader för rektor på Vuxenutbildning har flyttats till verksamhetsområde Ledningskontor. Etableringsersättning (en schablon på 40 %) ligger som en intäkt från sektor Omsorg fördelat på verksamheterna Grundskola och Vuxenutbildning.

Verksamhetsbeskrivning

Förskola inkl. pedagogisk omsorg Verksamhet för barn 1-5 år i fyra förskolor i norr och syd samt två förskolor i Färgelanda tätort.

Det finns också två fristående förskolor och tre pedagogisk omsorg i kommunen varav två fristående.

Fritidshem Verksamhet utanför skoltid för grundskoleelever 6-12 år. Samtliga F-6 skolor organiserar denna verksamhet.

Det finns också fritidshem på de båda fristående F-6 skolorna.

Grundskola Kommunen är huvudman för tre F-6 skolor: Valboskolan, Bruksskolan och Högsäter samt en 7-9 skola på Valboskolan.

Det finns också två fristående F-6 skolor i kommunen.

Grundsärskola På Valboskolan finns grundsärskola år 1-9, både grundsär och träningskola.

Elevhälsa I kommunen har vi: två centralt placerade specialpedagoger och en på Valboskolan 7-9, en kurator och två skolsköterskor. Socialpedagog är anställd och kopplad till särskild undervisningsgrupp. Vår rekryterade skolpsykolog har dessvärre sagt upp sig, ny rekrytering ska genomföras. Skolläkare finns nu på plats.

Gymnasium Merparten av kommunens gymnasieelever går genom avtal med Fyrbodal på Uddevalla gymnasieskola, men ett antal går också på andra utbildningsorter.

Vuxenutbildningen Vuxenutbildningen organiserar i kommunen Svenska för invandrare och vuxengymnasiekurser via distansutbildning. Man köper också in olika utbildningar inom grundläggande vuxenutbildning, lärlingsutbildning och yrkesvux.

Måltid och lokalvård Enheten har övergripande ansvar för måltidsrutiner och matsedlar i kommunen samt all köksverksamhet i kommunens grundskolor. Förskolans måltid och lokalvårdspersonal planeras att överföras till enheten 2017.

Lokalvården för skolor, omsorgsenheter och kommunhus organiseras inom enheten.

Skolskjuts En skolskjutshandläggare arbetar 50 % med att organisera grundverksamheten och hantera avvikande önskemål och behov.

Ledningskontor inkl. utvecklingsenhet Samtliga chefer och ny organisation utvecklingsenhet där tidigare verksamhetsutvecklare är chef och enheten organiserar i dagsläget de två centrala specialpedagogerna samt 50 % IKT-pedagog.

Volymberäkningar

Verksamhet	2013	2014	2015	Budget 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019
Antal barn							
Förskolor	281	285	276	305	310	320	
Pedagogisk omsorg	21	19	23	21	21	12	
Vårdnadsbidrag	8	8	10	10	1	0	
Summa	320	323	309	336	332	332	
Antal elever							
Grundskolor	671	700	725	730	760	760	
Grundskärskola	11	11	13	15	15	15	
Summa	682	711	738	745	775	775	
Antal elever							
Gymnasiet	281	263	250	245	265	270	
Gymnasiesär	12	12	10	10	12	12	
Summa	293	275	260	255	277	282	
Antal kursdeltagare							
Vuxenutbildning	175	225	205	200	205	205	

Verksamhetsförändringar

Utmaningar som sektorn har/står inför:

Förskola-Skola Rekrytering av behöriga förskollärare, lärare och fritidspedagoger samt skolledare innebär svårigheter. Lönekostnaderna ökar markant och är ett rekryteringsargument. Skolläkare är på plats för närvarande.

Vi blir fler i alla verksamheter, positivt men kostnadsdrivande. Ökat antal elever innebär fler individer per pedagog, följaktligen lägre lärartäthet. Samt mer personal per skolledare. Stort behov av ytterligare en skolledare.

”Nationell strategi för digitaliseringen av skolväsendet” innebär behov av nätverksutbyggnad.

Riktmärket 15 barn/avd. skapar behov av 4-8 nya förskoleavdelningar: om/vid placering av samtliga barn födda i kommunen. Idag har vi statliga bidrag för mindre gruppstorlek vilket gör att en del kostnader för vikariat etc inte syns.

Antalet elever ökar i alla skolor: på ytterskolorna och Valbo 7-9 främst pga nyanlända. Det stora antalet nyanlända elever påverkar också möjligheterna att göra samordningsvinster där ordinarie klasser är små. Vi påbörjar integrering i klass tidigt för nyanlända. De klassplaceras och börjar delta i ordinarie undervisning tillsammans med svenska kamrater först i praktisk-estetiska ämnen, men successivt också i övriga ämnen. Elever som idag är asylsökande genererar migrationsmedel. Den dag de får permanent uppehållstillstånd upphör utbetalning från Migrationsverket. Lärartid krävs för kartläggning av alla nyanlända elever. Idag i storleksordningen 40 % av en lärartjänst, men det kan komma att öka. Gruppen nyanlända innebär krav på lärare i modersmål, svenska som andraspråk och studiehandledning förutom skolans övriga bemanning.

Vi får fler elever i grundsärskolan vilket kräver fler personal och lokalökning/förändring.

Generellt ser vi från förskola genom hela skolgången en ökad social oro som kräver olika insatser.

Antalet elever på gymnasiet har ökat markant 2017 och innebär stor kostnadsökning.

Två arbetsgrupper med politiker och tjänstemän arbetar med frågorna hur nå ökad måluppfyllelse för våra elever och hur möta nuvarande/framtida behov av barnomsorg.

Lokaler Fritidshemmen på Valboskolan är trångbodda. Tre moduler ger nödvändigt utrymme till år 7-9. Antalet barn ökar i förskoleklass och behov av ytterligare lokal kan komma att uppstå på Valboskolan. Vi kommer att neka placering på Valboskolan för barn från annat upptagningsområde. Vi behöver ytterligare klassrum på Valbo F-3 från HT-17 samt fritidshemlokaler.

Förskolan har nödvändigt behov av tre provisoriska avdelningar, Ödeborg, Stigen och Höjden, i väntan på nybyggnationer. Ödeborg och Stigen innebär hyra eller inköp av moduler. Ny avdelning på Höjden bör innebära renovering av gamla matsalen. Tjänsteskrivelse till KS har gått i denna fråga. Två avdelningar som tillbyggnad till Högsäters förskola ska börja byggas 2017.

Vuxenutbildning På Vuxenutbildningen ökar antalet studerande med rätt till SFI. Vuxenutbildningen tillhandahåller from 2016 också samhällsorientering vilket innebär ca 200 tkr per år.

Kostnader för lokalerna vi hyr innebär i dagsläget en kostnadsökning from oktober.

Att vi använder distansstudier för vuxengymnasiestudier innebär att det kräver studievana vilket inte alltid är fallet. Elever som misslyckats i gymnasieskolan får inte det stöd de skulle behöva för att klara vuxenutbildning.

Konsekvensbeskrivning

Under några år har sektorn gått med ett icke tillfredställande underskott. Förklaringen är ett ökat elevantal med ca 100 elever på 3 år (vilket omräknat som elevpeng skulle innebära ca 7 miljoner). 2017 års ramökning samt intäkt avseende etableringsstöd gör att sektorn har tillförsikt med att vara i nivå med 2016 års verksamhet och dessutom inom ram vid årets slut. Dock ges inget utrymme för omfattande utvecklingsarbete.

Sektor Kultur & fritid

Ekonomiska förutsättningar

Verksamhetsförändringar sk.volym och ambitionshöjning

Förvaltning/Sektor	2016	2017	2018	2019
Sektor Kultur & Fritid	15 343	15 137	15 537	15 908

Ramen för sektor Kultur & fritid justeras med:

- 0,05 miljoner till busskort för pensionärer.
- 0,6 miljoner för ökat behov av färdtjänst.
- -0,75 miljoner i organisationsförändringar.

Verksamhetsområde	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Bibliotek & Kultur	4 156	3 649	3 745	3 834
Medborgarkontor & Turism	2 014	1 921	1 971	2 019
Färdtjänst	2 379	3 029	3 109	3 183
Musikskolan	2 015	2 015	2 068	2 117
Fritid	3 836	3 736	3 835	3 926
Ledning Kultur & Fritid	943	787	809	829
Totalt	15 343	15 137	15 537	15 908

Etableringsersättning (en schablon på 5 %) ligger som en intäkt från sektor Omsorg.

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidssektorn har som uppdrag att bedriva och tillhandahålla följande verksamheter

Kultur Kulturverksamheten tillhandahåller ett programutbud för barn och vuxna. Ansvar för utställningsverksamheten i Centrumhusets konsthall och Färgelanda Expo. Samverkar med Barn och utbildningssektorn inom ramen för arbetet med Skapande skola. Kulturverksamheten är placerad i Centrumhuset

Bibliotek Biblioteket är en öppen verksamhet som utöver böcker tillhandahåller olika typer av media. Genomför uppsökande och utåtriktad verksamhet. Biblioteket är placerat i Centrumhuset

Medborgarkontor & Turism Medborgarkontoret med placering i Centrumhuset ansvar för offentlig service och andra tjänster för medborgarna. Vägledande samhällsfunktion. Arbetar med färdtjänst och utfärdar parkeringstillstånd. Ombud för Västtrafik. Turism Färgelanda kommun är delägare i Dalslands Turist AB för den externa marknadsföringen. Deltar i projekt kopplat till Dalslands Turist AB. Turistbyråverksamhet i kommunen på helårsbasis.

Musikskolan Musikskolan erbjuder undervisning från åk 2 till och med gymnasiet. Deltar aktivt i Färgelanda kulturliv genom utåtriktad verksamhet. Delar lokaler med Fritidsgården i Allhem Färgelanda men undervisar även på skolenheterna. Samverkar med grundskolan, friskolor, föreningar och företag.

Fritid Föreningsstöd ger ekonomiskt stöd till föreningsdrivna verksamheter. Stöd till studieförbund omfattar bidrag till studiecirkelverksamhet. Sims skolan bedrivs under sommaren vid badplatserna Sandviken, Stigen och Ragnerud. Fritidsgården en samlingspunkt för tonårsungdomar, målgrupp 13-19 år. Placering i Allhem Färgelanda. Erbjuder en aktiv och meningsfull fritid. Genomför projektverksamhet.

Volymberäkningar

Verksamhet	2013	2014	2015	Budget 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019
Simskola, antal deltagare	217	231	203	210	210	210	210
Fritidsgård, antal besökare	25	35	35	35	35	35	35
Musikskolan antal, deltagare	214	203	182	205	205	205	205
Boklån, antal per inv	6	4,6	6,1	6,1			
Aktivitetsbidrag, antal deltaganden		27 800	39 691	51 600			

Verksamhetsförändringar

Det nyligen framtagna systemet för föreningsbidrag innebär med stor sannolikhet ökade kostnader, beroende på att fler föreningar ansöker om bidrag. Detta är helt i linje med intentionerna bakom ändringen i bidragssystemet.

Konsekvensbeskrivning

Kultur och Fritids förslag till åtgärd för budget i balans är en organisationsförändring i kombination med att inte tillsätta vakanser.

Om anpassningskravet uteblir ser sektorn möjligheter att förstärka fritidsgårdverksamheten och etablera en kulturskoleverksamhet.

Omstrukturering av tjänster – besparing 700 tkr

Kombinationstjänster Föreningsstöd, Medborgarkontor, Kultur, Bibliotek.

Brukare: Viss ökad handläggningstid i arbetet med föreningsstöd, volymminskning av kulturverksamheten. Ökad kvalitet och service på medborgarkontoret då vikariebehovet minskar.

Personal: Två deltidstjänster ger underlag till en heltidstjänst i och med inrättandet av kombinationstjänster. Utökning av antalet arbetsuppgifter då kombinationstjänster inrättas. Mer varierade arbetsuppgifter.

Verksamheten: Ingen eller obetydlig påverkan för måluppfyllelsen. Mindre sårbarhet vid sjukfrånvaro och ledigheter. Ökad kvalitet och service på medborgarkontoret då vikariebehovet minskar. Medborgarkontoret utgör till viss del administrativ stödfunktion och representerar sektorn i tvärssektoriell samverkan.

Sektor Samhällsbyggnad

Ekonomiska förutsättningar

Förvaltning/Sektor	2016	2017	2018	2019
Sektor Samhällsbyggnad	25 656	25 762	26 394	27 022

Verksamhetsförändringar sk.volym och ambitionshöjning

Ramen för sektor Samhällsbyggnad justeras med:

- 0,25 miljoner för ökat anslag näringslivssamordnare.
- 0,5 miljoner för ny tjänst som fastighetsförvaltare.
- -0,5 miljoner för minskade underhåll- och drifts kostnader på sålda skollokaler.
- -0,075 miljoner för slopad snöberedskap.
- -0,05 miljoner för aktualisering av ÖP istället för revidering.
- -0,05 miljoner för att förnya 4 ÖP istället för 5.
- -0,181 miljoner i minskad konsultköp.
- -0,075 miljoner för ökade bygglovsavgifter.

Verksamhetsområde	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Teknik & arbetsmarknad	10 721	10 646	10 907	11 167
Plan & Bygg	2 759	2 584	2 647	2 710
Renhållning	610	582	582	582
Räddningstjänst	9 212	9 212	9 438	9 663
Mark & exploatering	2 355	2 738	2 820	2 900
Totalt	25 657	25 762	26 394	27 022

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Samhällsbyggnad består av verksamheterna plan- och bygg, teknik- och arbetsmarknad samt mark- och exploatering.

Inom plan- och byggenheten arbetar vi i huvudsak med myndighetsutövningsfrågor såsom bygglovsprövningar, strandskyddsprövningar, trafikfrågor samt bedriver tillsynsarbete för ovårdade tomter inventering av allmänna lokaler ur tillgänglighetssynpunkt samt enkelt avhjälpta hinder mm. Enheten ansvarar även för planeringen av hur mark och vatten skall användas i kommunen. Vidare ajourhåller enheten kommunens avtal för adresser, byggnader och topografi.

Teknik- och arbetsmarknadenheten ansvarar för att förvalta och sköta kommunens byggnader och lokaler, utföra grönyteskötsel och skogsförvaltning samt fungera som kommunens arbetsmarknadsenhet.

Inom Mark- och exploateringsenheten hanteras alla frågor berörande markförvaltning, näringslivsfrågor, säkerhetsfrågor, kart/GIS-frågor. Enheten ansvarar även för renhållningen i kommunen.

Volymberäkningar

Nedanstående volymberäkning baseras på att vi inte gör några verksamhetsförändringar under planperioden 2016-2018.

Volym Plan och Bygg	
Kostnad kr/förnyad detaljplan	121 349
Antal förnyade detaljplaner/år	5
Kostnad kr/reviderad översiktsplan	244 731
Kostnad kr/kulturmiljöprogram	598 420

Volym, teknik och arbetsmarknad	
Internhyresfastighetskostnad/m2	514
Planerat underhåll kr/m2	90
Parkskötsel kr/inv	157

Volym 2017 Mark och exploatering	
Antal öppettid dagar på Stigens återvinningscentral/vecka	1
Bostäder totalt, antal/1000 inv.	500
Näringslivsfrämjande åtgärder kr/inv	144
Säkerhetsarbete, kr/inv	151

Verksamhetsförändringar

För att kunna tillgodose verksamheternas behov av lokaler vad gäller både standard och utrymme avser sektor samhällsbyggnad att utöka bemanningen på avdelningen fastighet med en tjänst. Denna tjänst inryms i förvaltningens budgetförslag.

Med stor sannolikhet står också kommunen inför en period av ökade investeringar inom fastighet samt plan och bygg. För att hantera den ökande arbetsmängden krävs utökad kompetens inom bygg och projektering.

Konsekvensbeskrivning

Anpassningskrav Samhällsbyggnad	Kr	Konsekvenser medborgare	Konsekvenser medarbetare
Totalt,kr	-431 000		
1. Snöberedskap	75000	Telefonjouren slopas. Medborgarna får vända sig till fastighetsjouren kvällstid. Sämre service.	Högre arbetsbelastning på fastighetsjouren. Mindre beredskapstid vilket uppfattas positivt.
2. Aktualisera översiktsplanen	50 000	Översiktsplaner aktualiseras istället för revideras. Planen blir marginellt mindre aktuell då den är förhållandevis färsk från början. Liten konsekvens för medborgarna.	Mindre arbetsbelastning på medarbetarna. Mer inaktuell ÖP vilket kan försvåra plan/bygglovprövningar.
3. Förnya 4 detaljplaner istället för 5	50 000	Bygglovsprocessen kan försenas något då nuvarande planer är inaktuella och svåra att följa.	Mindre arbetsbelastning för planingenjören. Bygglovshandlingen blir mer omständig.
4. Minskade konsultköp	181000	Förutsatt att vi får anställa en fastighetsförvaltare till blir det inte några negativa konsekvenser för brukarna.	Förutsatt att vi får anställa en fastighetsförvaltare till blir det inte några negativa konsekvenser för medarbetarna. Vi har inga möjligheter att bedriva akuttryckningar till andra verksamheter i samma utsträckning som i dagsläget.
5. Ökade bygglovsavgifter (ta bort n-faktorn)	75000	Bygglovstaxan blir likställd de kommuner som har mer än 20 000 invånare genom att vi tar bort faktorn 0,8 (Bygglovsavgift*0,8). Dyrare bygglov för medborgarna.	Ingen konsekvens för medarbetarna.